

Ljubljana, 23. marca 2020

Zadeva: Stališče SINTEZE-KCD do kriznih ukrepov vlade.

V SINTEZI-KCD pozorno spremljamo in podpiramo napore vlade, da bi upočasnila ali celo preprečila eksplozijo števila okuženih prebivalcev Slovenije in tako preprečila razvoj epidemije po scenariju najbolj prizadetih držav, kot so Italija, Španija in nekatere druge. Čeprav smo bili v SINTEZI-KCD med prvimi subjekti civilne družbe, ki smo pri svojem delu sprejeli vse potrebne ukrepe za fizično (ne socialno!) osamitev, delujemo naprej.

Kot analitiki družbenega dogajanja se zavedamo nevarnosti, prisotne povsod po svetu, da oblastne strukture posameznih držav v vsaki krizni situaciji pogosto teže k pospešenemu sprejemanju ukrepov, ki nemalokrat krnijo samo srčiko družbene in politične demokracije. Tako je bilo skoraj povsod v zahodni Evropi ob naraščanju nevarnosti terorizma, ali v deželah vzhodne Evrope ob naraščanju prebežniških valov.

V SINTEZI-KCD v celoti podpiramo vse omejitve gibanja in zahteve po samo-izolaciji, zlasti najbolj ogroženih skupin prebivalcev, ki jih je določila vlada. Toda hkrati se nam zastavljajo tudi nekatera vprašanja, npr.:

- Ali ne bi bilo smotrnejše, da bi bili vsi ti ukrepi dorečeni in koordinirani v »civilnem« delu vlade (npr. pod okriljem ministrstva za zdravje, kot je to v večini evropskih držav), ne pa v vojaško-policijskem?
- Zakaj je potrebno spreminjanje Sveta za nacionalno varnost v nekakšen državni operativni štab, situiran v vojaškem (obrambnem) sektorju države?
- Taki in podobni ukrepi v nekaterih državah (Madžarska?, Srbija?) vodijo v nekakšen praktični suspenz parlamenta ali celo v njegovo direktno ukinjanje. Čeprav pri nas takih tendenc še nismo zaznali, smatramo, da je smiselno opozoriti na to nevarnost, saj taka praksa direktno spreminja demokratično strukturo oblasti, predvsem pa jo je izredno težko odpraviti tudi potem, ko krizne razmere popustijo.
- Seveda se pri tem dogajajo tudi določene napake, ki jih je težko razumeti. V SINTEZI-KCD se sprašujemo, ali je (nekajdnevni) »mrk« aplikacije ERAR res samo posledica poslovnih težav v času krize ali pa kaže na poskus vdora v proračunske finance?
- Poseben problem je nerodna, neustrezna in nespametna sprememba scenarija tiskovnih konferenc, ki se je pojavila v zadnjih dneh. Če kdaj, potem moramo v času krize iskati vse možnosti za krepitev zaupanja med vsemi strukturami oblasti in mediji, saj je to ena temeljnih paradigem demokratične politike.

V SINTEZI-KCD pozdravljamo (za zdaj še nezadosten → malo gospodarstvo, prekani delavci,...) paket ukrepov, ki ga te dni sprejema vlada za ohranitev gospodarske strukture in socialno zaščito prebivalcev Slovenije. Ne le zato, ker kaže na odločnost vlade, temveč tudi zato, ker krepi zaupanje, da je vlada sposobna pravočasno in pravilno ukrepati.

Zato pozivamo opozicijske politične stranke in državljane, da pri oblikovanju in izvajanju teh ukrepov z vlado konstruktivno sodelujejo. Čas je, da se pozabijo tisti prvi dnevi po zamenjavi vlade, ko so nekateri ministri nove vlade čutili potrebo, da za vse težave, s katerimi se srečujemo, obtožujejo bivšo vlado. Resnost zdravstvene, socialne in gospodarske krize zahteva od nas, da politične prepire o tekočih problemih odložimo na mirnejše čase.

Za SINTEZO-KCD

Predsedujoči Emil Milan Pintar